

3 карты

Т. Кардашевской фотота.

— Күннэз бигдэн киндэлэх 450—540 ус-
туука килдиз астанар. Үлэбит савынны өр-
гүгэр икки бүк эбиллэр. Тэдэй бөһүлэгийн
бигини хааччмаабтыт. Ону таһынан айан дьоно
атылаһаллар, —дипр сэмбидиссэй Валентина
Семеновна. Мугудайдамы лекарня иннин
соторутаадыттан ыла кондитерская сыах үлэ-
лээн эрэр. Онон олохтоохтор булочка, коржик,
сметанини курдук бурдуктан оҥоһустары
атылаһар буолдулар.

Сикмонка: (узаттан хангас) В. С. Захарова,
В. Р. Пермякова.

Т. Кардашевский фотота

✦ Редакция почтатыттан ✦

БУ ДЬИ КТИ

Араас мындыр, ус тарбахтаах Дьон баар буолалчыктар Оттон ветеринарий үлэһиттэр олус дыкты дьонурдаахтарын сөөг-махтайа көрдүм. Иниилэр күнүздөй түбүктөрө үксүч, араас суунал ыгырымыга совхозтарга тыйахтаахларын ааран сиппэккнн. Ону ол дьонбэчэ, оровуон иини олохтоохторун үгүс кыһалдаларыгар көмөнү сөгөртөн эмиз туора тутуулар. Ыбах сууһу сымгыт кырыйдааһын, айдьыдына, сибиинниэ, араас көтөр-сүүрэр моһуогурдаһына, ветеринарий учуастаантн специалны ыгыттарарбыт нэмэни буолбатах.

Бидний дунд мэргэжлийн
мэргэжилтэн, ашигтай
мэдээлэл, урлагийн
архивын баазыг 150
хүснэгт, системийг бүр-
рхүүлэх бичиг барьж

өлөр туруктамыга. Ону
ветстанцияда илдын вет-
врач Михаил Михайло-
вич Поповка көрдөрбү-
тү. Онуоха операция
онгорорго эписте. Бас-
таан күлүү тынар дизи
итерэйбөтөдүм. Кийинке
операция оңолууларын
истөрүм, сүйүгө онуку
нымаан бунууалларын
дөң көрүстө билдирим.
Оттон куурессада опера-
ция оңолууларын түнөз-
дөдөм баттаппат этим.
Суох, специаллет уустук,
кырагы үлөтүн сарала-
быта, кийи да итөдүйнө
суоюн курдун; орус би-
рүнчичиктин, дөдөм-
дөдөхтин үлөдөспөтө.

Билэгийн куурусам
үчүгэй буолла. Онон сө-
дөх нээ мастарыта^а
М. М. Попова майта-
лым улахан.

Е. МОНАСТЫРЕВА,
оройуон киннин
блуктообо.

МУНАН-ТЭНЭН БАРДЫБЫТ

Үе сыйлаарыта Чакыр
пэилизгэни олохтоохторо
П. П. Митингэх 3 цев
тиер ынах этин собо
туоплаа туттаран, ми
баз коммисегын ыбыты
ра. Ол эрээри шифонер
дарын ис ортунара, үс
сыйадыах триомоларын
снэриэлэлэрэ суога, ити
лэри кэлип аралан биз
риэх буолан эрэнэрбит
тэрэ да, күн бүгүнүгэр
дизри биллибэт. Ону ха
ла сыт аастытын кэни
биллини көлөн ырдаарыт
дуо дин сыйаахыты
Суох онуук буолбатах
Дүтүүсүн хаһаайкаты,
муһахтарга хаһан да
рамы тал элбэттэ бэйэ
ти, 1988 уонин 1989
сыйларын нөһүлүн лэй
чиктаахтарын түсүүдү
ригэр сайаан, ирээдэ
турар. Аны хаһаайын
Петр Павлович «Ам

төбөлөөх суругу «Самгал» хянгат 1988 сн алтынны 22 күүнээр Номлогар батзтлалг уонна онугагы «Кыым» хамаанга мплла. Ону «Холбоо» респотребсоюз бйраблманын председ Д. Д. Попова дьбал адынга мпллыта рыа туһунан биллэрэгэ, Ити тухары үс срддээх түрөмө шон кыты сыргидэлэрин эрбулан биэриилэр, атыа хаһан көстөрү биллибэ

Олон Митингэр амьтаны туруурсан мнэлдэриң голору ситэри-нээхтэхтэритер мунан-танга ба бардылар. Арай райпогребскаа бырабы-лыанньатын председате-лэ П. Г. Кыригина со-руһун ороостоодуна тайа-һаа абыта буолла?

Н. ФИЛИПОВ

Бэйэбит сэлээнньэбит—бэйэбит тунсарыахтаахпыт

ОЛОРОР ДЭРИЭБИНЭМ

«Санг олох» бу дьыл олунньу 8 куулуэзэ нүмүрүгэр «Быыһахтын быһаарыһыммахха» дьэ тоболоох оҥо спортнай оскуолатын директор М. Д. Гуляев ыстатыбата баччэтэммитэ. Итинэн сибистээн бэйэм сорох санжаларын үлэстиппин балаарбын.

Сана дэрэбизинэн автавар интернат-оскуола толторо, уолсайынан саба бырабан көрөр буоллахха, ыахтар көтөх дьыалары суотугар кэлтир, сайдар, сорох общественнай туууларынан нэркэйэр. Ол эрэри обо сада, куууну, медлунит, баанньын куу бүтүнүгөр дьэри суоттар Хас быыбар ахсын сельсо-инка, сройбон Советыгар турар депутатка кэндэ даттарга сорудах бэрэздэ-гизин туруорсан ахач биэрдибит да, туох даа-ны уларыыйы тахсыба-та. Арай А. А. Захаров Чуралгы сельскэй Сове-ын исполкомун предсе-дательин табыллыбыттан интернат-оскуола дьэри суол капиталнай-нык сорулунна, баан-нымы туттууга үлэ сар-данна диэххэ наада.

Урунгу педучилищ
терээр көрүстөрүн, сту
деннар олорубт уолсйда
нын сородун катаран, со
робун уоттаан көбистөйт
Хата, маһын үчтөй өртү
дөддөр ылан түпүниңилер
Итидери акылвааттары
лоһна үрүттөрүн сөгөр
дыбыт, ис барааннары
уларыныт буолдлар, ку
лууп да өнгөстөр туруу
таах тутуулар баар эи
тэр. Онуоха оройуон да
культура оҕдөлүн да с
лалтэлара ыһаалдыбахы
тар, нэһиликкэ даһаны
түбүрөсүбэтэ.

Ани аан дайдуга Олимпийский сонньуулар эрэл дөрөмж бадлибт спортивнай оскулабытан сап эрарга суудавар сорох са дайлааччылар дьон өнүн санаатын булкупан эрэл дэр. Ити олох сыһын, тутуу толкупдаанын. Агым кылаастаах оскуоланын туттарыах кэрэти тана иррианын 540 миңастаах орто оскуоланы дьанда тар кэсипилээх буларга алды. Журналист Ф. Охотков «Кыым» хаһыаны Белгородскай уобаласпыттан суруйбутун кэрэксина ахтым. Оһо ор

яхсаага тийнхэт да буол
ларьна, бастаан туран
оскуоланы туталлар энт.
Ити бийнхэ тобо кыал
дыбатый, арай эрэ бары
тын суох өнөрүөхха наа
да дуо?

М. Д. Гуляев оркула
тутууун 1992 сымтан са
балыр туһунан суруйар.
Итин хамсатан-нимсээн,
нирэн-тахсан эрдэ саба
лыр өссө мыйаһылаах
буолуо этэ. Билигин да
баны аллараттан үһэсэр
га диири хардарыта көтө
сигини, халбарытымын,
тэтээннээһин букатыннах
тык суох буола, илнэ.
Онон тутууну мыта ох
суохха. Спортивной са
лаах салдааныны бу
мытэн саралыахтаахтар.
Ону диин санаатын тумар
наадаттан истиннээн, тыл
этиллэх сабалыр үгүсүг
буолуох этэ. Бу үлэстэн
спортсменнэр үлэһиттэр,
тренердэр, спортсменнар
туора турбаттара сэхчэ

Билигин даяллары кыя
лан сыдыппаныгыт, кыбын
ахсын арыс айдаан, түрү
дүөн буолар, оңолуул
лүт канализацияны кыя
лан үлэхтэниэхкэ хам то
коробут. Оңон туһаныл
лыбыт уу-хаар, атын да
куһаһан өтүһуулар кот
лованын сайын сылаас
эрдэһинэ ичкэйэн оңор
торуохка. Ити кыаллыбат
түбэлтэттигэр бааньнык
спорттивнай саала дуһа
ра, тузлеттара, билигин
курдун, үлэхтэбэнкэлэр
үбү кураанахка куулу
татыа буолуоҕа. Оңуоҕа
туһааччылар да уонна
тутурааччылар да бэр
дүтүн учуоттуох туһаах
тар.

Сүөл оҕоһуутун ситэ
рон, автобус сырыстын
оссо тунсарыаха. Аар
тохтобулларга оҕоһуду
бут хакхалары аһа оҕо
лор эдьэтиылаларын ха
бирдин иһин уодьуган
чыра, минилэри өйдөт
сатыра наада. Саас сүөл
эдьэһанытыр уонун ар
дахтар кыһырыгар оҕо
һудубут сүөлунан улах
масыһыналар, тракторда
сылдыһыларын бопсу
туһаны эр аһалына.

Урут, училище сағана
үрәз сыйдыбыт дьон
нортон үгүс хом санаала
ры истәбит. Сорохтор
«Республика үрәзи» биир
мырдыас кыһатын дьэ
лэри баһарынай массын
наһа эсийиһи түрүн хом

туур, сорох чэгиз мастарын ырахан сыянада атылдыр, куоракка таас дьыга киирэр, училище территориятын сайм олоор дьыга туттарга анаан ветераннара түгэтэр салалтачылардаах «ининит» диир компуустаан барааччылар. Ити тоһо дагыа баһыылаарын инин, үөрэммит кыбаларын күндүтүк саньыр дьон хомойбут, хоргутуот салалдарын биллэрэр этиктэро буоллада дии. Итинтан уоттаныллыбыта уонна сорох маһа атын тутууга туһаныллыбыта кырдыктаах. Билигин сөгөтөх базоннай оскуола дьыга мастерскый буолан түрөд.

Ити тугууну илээр көлөннээс айдобунунык гынан арагаччылаахха наада. 1934 сыллаахха тууллубут дьылдартөн ордон хаалбыт ити соботох тугууну пааматынныын күүдүк хаалларар сөн, педагогическай музейга аналл баэриэххэ. Ону Уорэх оройуоннаады салаата үбүлээн К. К. Перининов салайааччылаах ветерал учууталлартаң бырыгаада төрийэн онорто-роохха. Бука аймаастаныа суора илээр. Музей буолабына үйэлэртэ педагогическай училищаны да, интернат-оскуоланы да ааттатыан сөн.

Директор П. И. Казачев көбүлгөнүнүнөн бетоннааммат тротуардар оңолулунидулар. Ити—кээ ирилдеш дыйла. Ол эрээри ыраакылар-чөдигирдэр үлалар, олбуордагыны кыалдыбарттар. Нотуруллубут дыйалар оңукуларын ыраастатылхха кониорттуруоххо. Инениктин оройгон минигтар минч мотел-найдарган сыдылалар этаастах уонай олорор дыйалары тутар табыастаах, итилэри барыларын толору хааччылыдылаах буолалларын сийинээххэ. Бу болптурубу тууааннаах тарматалар үрөтүн көрдөллөрө уонна барыймактарын туту оҕортороллоро наада.

Оройуоммут киинэ туп-
садай, кэрэ көстүүлээх
буоларыгар бары бүтүүн
кыттыах, ким түүх сана-
лардааҕын атыстайах
тустаахпыт.

П. СПИРИДОНОВ,
сержант, педагогический
Ульян ветерана

Ааспыт сыл уһуну
кытыр оройуонга со-
дох сыстыганнаах ыа-
рыыларга эпидемиологи-
ческай быһыы - майгы
дискансиэрэр. Ааспыт
сыл бу кэмнн кытта тэг-
изэтххэ итинник ыары-
ларынан ыалдьыт үк-
сэстэ. Ол курдук, оро-
йуонга 9 дизентерия ка-
буутта бэлэтэниэ, ылы-
рын 3 этэ. Ыларымын
үс киһи вируснай саһа-
рынан ыалдьыбыт эбит
буолларына, быһыл 6
тубертэ бэлэтэниэ. Ди-
зентериянан ыалдьыбыт
дьон 78 бырыһыаннара
уонна вируснай саһа-
рынан ыалдьыбыт дьон
83 бырыһыаннара — оҕо-
лор.

Сылаг дьааһыла-садыгар үс оҕо дизентериянан ыарыйда. Оттон Чакыр дьааһыла-садыгар 2 оҕо. Медицинский инструментарийнан саһарары сыһарары Толоонго икки түбэлтэтэ. Хагылыта биһир түбэлтэтэ бэлэттэннэлэр. Ону тэҥэ оспанна ыалдьыы улаатта. Барыта 30 түбэлтэ бэлэттэннэ, онтон 6—Одбулуунча, 7 — Дирингэ, 12 — Сыланга.

Одунбуута: грипп ма-
рымы — тура сырытта,
Грипп ордун үзгэнээбит
нэнгисэр 720 киши, ол
нэнгисэр 439 оро, ыарый-
да. Сарайалибатиин кур-
дук, грипп инфекцията
Якутскай куорат дээнит-
тэн кэлди. Ыалдьыбыт
дээн 87 ыарыһыаннара
Мугудайга, Чыаппарара,
Чурапчы сэлэннээти-
гэр түбэстэ. Оройуонга
карантин бэллэрэлибит-
тин нэнгэ ыарымы нэм-
тэлэ.

Туларемияны уонна
сибирский язаны утары
нахилдизиньээсэ вакцина-
циялааһын уонна ревак-
цинациялааһын болдього
чугаһаата. Ошон сибээстэ-
эн сүөнүттэн ытыллар
бородоукууһаны өгөрү-
нү кытта сибээстээх ба-
ры үлэһиттэргэ, айылда-
ры таптааччыларга кө-
мүспөнөр быһыылара кө-
нүгөр ылыахтаахтарын
илдэбэт.

Общественный азылык предпринимателары үлө-торип барабызркэлэнин бу объекттарга санитар-чай противозидемичес-кай рэжымн ситэ туту-паттарын көрдөрдө. Ол курдук, 1 №-дөх ичин остолобуой иштэттэн-хо-нуонуттан анализны ыдыы түмүгүр 33 — 67 быры-һаныанттан оворос ы-рымытын көбүтүр палочка көһүнөз, Кондитерская сызакха — 29 бырыһа-ныаттан Чуралчы орто оскулататын остолобуой-сар — 63 бырыһаныаттан

Орофун арытын сыхтарын бородуунсуялаларын 60 бырыныана баптериологическая көрдөрүүдөрүнүн ирдэбилгэ айпаттабөттөн.

Ыраахырдан ына сал-
даланан эреринэн сибээс-
төөн предпритиелар,
учредениелар уонна
теритэлэр сакыйаачы-
ларын бас билэр терри-
ториаларын кэмигэр, хаа-
чыстыбаллаахтык ыраас-
тыаларыгар ыгытабык

В. ГРАЧЕВ,
санпиндстанци
нылабынай праба

Редакторы солб. М. Н. СИДОРОВА

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурипча, ул. Карла Маркса, 26 кв. ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-265, общий—21-105.